

navržený Otakar M. zapsán jest v seznamu vrchního zemského soudu v Praze, založeném na základě zákona ze dne 8. února 1921, čís. 59 sb. z. a n. a jinak proti němu se strany obce J. námitky vzneseny nebyly a mimo to finanční prokuratura se nabídla, že případný zvýšený náklad přivzetím znalce z obvodu zemského soudu v Praze sama ponese, bylo rekursu vyhověti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

### Důvody:

Marně brojí městská obec J. proti rozhodnutí rekursního soudu ve svém dovolacím rekursu vývody, jež nejsou s to, aby názor rekursního soudu oslabily nebo dokonce vyvrátily. Zcela správným jest výklad, jaký dává rekursní soud slovu »způsobilost« v § 24 zákona ze dne 18. února 1878, čís. 30 ř. zák., jehož tu obdobně jest použití, tvrdě, že výraz tento dlužno vyložit nejen ve smyslu odborné způsobilosti, nýbrž v rozšířeném smyslu, zdali po úvaze všech okolností případu ustanovení toho neb onoho znalce jest vhodné. Vždyť už zákonodárce sám staral se, aby byla zajištěna nestrannost znalců měrou nejvyšší tím, že listina znalců vhodných pro účely vyvlastňovací byla zhotovena bez zřetele na určitý případ vyvlastnění — původně vždy na rok, nyní na 5 let — dále tím, že soudce vybírá znalce z této listiny a konečně, že dal zákonodárce stranám právo námitek, na něž dlužno z moci úřední vzíti zřetel, zdají-li se býti soudu věrohodny. Jelikož pak finanční prokuratura má obavu, že by tato záležitost nebyla úplně nestranně posouzena, kdyby i třetím znalcem byl stavitel z obce J. samé a tuto obavu nelze bez dalšího prohlásiti za bezpodstatnou, právem vyhověl rekursní soud jejímu rekursu, ustanoviv třetím znalcem stavitele Otakara M-a z Prahy, tedy zajisté osobu stejně způsobilou, jako znalci z J., proti němuž ostatně v této příčině stěžovatelka žádných námitek v dovolacím rekursu ani nevznesla.

Čís. 1883.

**Zajištění půdy drobným pachtýřům (zákon ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n.).**

**Požadovací právo nemůže uplatňovati, kdo byl pouhým držitelem pozemku.**

(Rozh. ze dne 3. října 1922, R I 1171/22.)

Požadovací nárok drobného pachtýře byl zamítnut soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

### důvodů:

Udává-li stěžovatel sám, že on a vůbec jeho rodina pachtovné nikdy neplatili, a pak-li dále, jak z jeho celého přednesu plyne, nikdy oni pachtovní smlouvu neuzavřeli, nýbrž toliko pozemku hospodářsky užívali, majíce jej za svůj vlastní, pak ovšem nebyli pachtýři ani podpachtýři a nemohou proto vznášeti nárok požadovací, jenž toliko pachtýři a podpachtýři přísluší (§ 1 požad. zák.), nýbrž byli pouze držiteli pozemku,

ve vlastním jméně po rozumu § 309 obč. zák. a musí případná svá práva na pozemek uplatňovati žalobou.

### Čís. 1884.

**Přerušení valutových sporů (nařízení ze dne 21. dubna 1921, čís. 173 sb. z. a n.).**

**Nelze přerušiti spor, ujednána-li pojišťovací smlouva přímo zahraniční mimorakouskou ústřednou, třeba měla generální representaci ve Vídni. Tato nevstoupila do smlouvy, byly-li premie i nadále placeny přímo ústředně.**

(Rozh. ze dne 3. října 1922, R I 1183/22.)

Žalobce uzavřel v roce 1891 se žalovanou Štětínskou (Stettin) pojišťovnou, jejíž generální zastupitelství bylo ve Vídni, smlouvu, dle níž se mu žalovaná zavázala proti placení roční premie vyplatiti 15. listopadu 1920 2000 zl. r. č. Smlouvu uzavřel žalobce přímo s jednatelem pojišťovny v Ústí n. L. Po splatnosti domáhal se žalobce vyplacení pojistného v Kč, pojišťovna nabízela však pouze placení v Krak. Žalobu na zaplacení v Kč procesní soud první stolice pro tentokrát zamítl. Odvolací soud přerušil řízení dle § 1 a 2 nařízení ze dne 21. dubna 1921, čís. 173 sb. z. a n. a ze dne 9. prosince 1921, čís. 472 sb. z. a n. Důvody: Že měl žalobce v době uzavření smlouvy a nyní před 26. únorem 1919 bydliště v Československu, žalovaná pak své zastupitelství před tímto dnem ve Vídni, jest nesporno. Spor točí se kol otázky, v které měně platiti jest pojištěný peníz. Zastupitelství ve Vídni zřízeno bylo pro provozování veškerého obchodu žalované v Rakousku a bylo podmínkou připuštění v Rakousku, representace pak byla správou obchodu v Rakousku a tudíž jejím sídlem Rakousko a povolána obchody jak vůči státu, tak vůči jednotlivcům zastupovati.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil odvolacímu soudu, by, nehledě k nařízenému přerušení sporného řízení, vyřídil odvolání.

### Důvody:

Nejvyšší soud připouští ovšem přerušení sporu dle nařízení ze dne 21. dubna 1921, čís. 173 a ze dne 19. prosince 1921, čís. 472 sb. z. a n. v případech, kde stranou jest cizozemská společnost, která byla připuštěna k provozování obchodů v bývalém Rakousku a měla generální representaci pro Rakousko na půdě nynější republiky Rakouské, zejména ve Vídni, byla-li smlouva, která jest předmětem sporu, uzavřena s touto representací. Neboť připuštěním v tehdejší tuzemsku nabyla taková společnost právního postavení tuzemské společnosti ohledně obchodů tuzemských. Tuzemská generální representace pak byla dle čl. IV. čís. nařízení ze dne 29. listopadu 1865, čís. 127 ř. zák. a § 1 zákona ze dne 29. března 1873, čís. 424 ř. zák. zřízena ku provozování všech obchodů v Rakousku a povolána, zastupovati cizozemskou společnost jak vůči státní správě, tak i vůči třetím osobám v Rakousku soudně i mimosoudně s neobmezenou plnou mocí ve všech záležitostech, které měly svůj důvod v obchodování v Rakousku. Generální representace